Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетарашка, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет ӀадӀудвл 1923 шера денз ★ ЕРА, 20 НОЯБРЬ, 1986 ШУ. ★ № 139 (7330). ★ Мах 3 кеп.

1987 шера плана заданеш кхоачашъяра эш болхлоша, колхозхоша, интеллигенце шоашца цаходеш къахьегалга, хIара предприяте, хIара балха моттиг лакха овсарле йолаш къахьегара, социалистически яхь шерра Ӏоаржаяра мел эша хьалаш вIашагIехьдахара партийни, советски, боахама органа, общественни организацеша лаьрхIар кхоачашдара тIаберзабаь боккха организаторски болх белга.

(ССР Лаххехьарча Совета ялхларIа сессе материалаш тIара).

ДАЬХЕ КХЫ А ДИКАГIА ТОАЯРА

ЦхьайттазлагӀа хержача ССР Лаккехьарча Совета ялхлагӀа сесси

СОЮЗА СОВЕТЕ

17 ноябре 14 сахьат даьча ДIайолаелар ССР Лакхехьарча Совета палатай заседанеий залее Союза Совета хьалхара заседани.

ТIоараш детташ тIанIцар депутатаеш хьашшаеш новкъостий Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громыко, Л. Н. Зайков, Д. А. Кунаев, Е. К. Лигачев, Н. И. Рыжков, М. С. Соломенцев, В. В. Щербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Г. Н. Киселев, Ю. Ф. Соловьев, Н. В. Талызин, В. А. Медведев, Г. П. Разумовский, И. В. Капитонов.

Союза Совета председателла Л. Н. Толкунова председателаш а деш заседани хилар.

Палата Мандатни комиссе председателла К. С. Демирчина докладагIа беррига да, депутаташа рааъа а болаш керда херкача депутатий полномочеш могаеш бола согдам тIанIйар.

Заседане Союза Совета цхьайолча массазарча комиссешка хувцамаш дир.

1987 шера СССР экономически социальни дегIайолаларча Паччахьалкхен планахи 1986 шера план кхоачашъяраи, 1987 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджетаи 1985 шерара СССР бюджет кхоачашъяраи Союза Совета массазарча комиссей содоклад йир Союза Совета Планово-бюджетни комиссе председателла В. А. Масола.

Пренешка къамаьлаш дир РСФСР Министрий Совет председателла Т. А. Табеева, Украински ССР Министрий Совета председателла, депутата А. П. Ляшко, Азербайджана ЦК Компарте хьалхарча секретаре, депутата К. М. Багирова, № 79 йолча Моюговски городской поликлиника терапевтически отделенин заведующе, депутата Л. П. Шурыгинас, СССР яйгача промышленносташа министра В. Г. Клюева, Узбекистана Компарте - Ташкентски обкома хьалхарча секретара, депутата Т. А. Алимова.

КЪАМИЙ СОВЕТЕ

17 сахьат даьлча ДIайолаелар СССР Лакхехьарча Советан палатий заседанеий залее Къамий Совета хьалхара заседани.

ТIоараш детташ тIанIцар депутатаеш хьашшаеш новкъостий В. М. Чебриков, А. П. Бирюкова, В. П. Никонов.

А. Э. Веэсс председателлаш а деш хилар заседани.

Керда херкача депутатий полномочеша Мандатни комисси хьажарах йола доклад йир Къамий Совета Мандатни комиссе председателла С. Мирошкина. ДокладагӀа боагIаш бола согдам тIанIйар.

Палата заседане Къамий Совета цхьайолча массазарча комиссешка хувцамаш дир.

1987 шера СССР социальни экономически дегIайолаларча Паччахьалкхен планаи 1986 шера план кхоачашъяраи, 1987 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджетаи, 1985 шерара бюджет кхоачашъяраи Къамий Совета массазарча комиссей содоклад йир Къамий Совета Планово-бюджетни комиссе председателла К. С. Демирчина.

1986 шера 10 бетта планаш кхоачашъяраи итогаша хьалхоьх, советски наха чIоагIгIа нахъехьегари парте бокхка организаторски болх чакхбиначарг бахьан долаш, социально-экономически дегIаахар шиъ моттиге дIаотташ латтийра. Хьанна боахама ерригача отрасленша дьяннад вай. 80-ча шерашка хьежача хьалхъо мога а бу, хьал а доаш из массане йолаш хилараш терра.

Хьанна цхьана цхьайолча отрасланша, дуккхача къахьегама коллективашка керлачуьра далар ледара да, уьгахаа хIанз а качественни хувцам хинабац. «ЦIеко йоаташ да, — аьлар Краснодарски края партийни активаша хинна аьлаш - ма отташ хьежача заданеш боарамга кхоачаш латт».

Машиностроени, химически механизаттахимически промышленносто, хIама боахамера Ӏилма - техничесски прогресс белгалйоаккха отраслаш, дегIаахар тоъал хIама да ерригача промышленносте долчул. ШерӀлуп латтар этгара толаашагIа йола, хIанзара техника арахецар. Индустре керлачуьра отрасленаш — металлурги, кIорал, мехкадьта промышленноста — болх дикагIа хиннаб. Кхоачашъяр транспорта дерригача тIейпаша мохьхал дIаьха кхаьхара заданеш.

Агропромышленни комплексе дукхагIа хиннад илет, контрол, бакъдарадаккхар, гонаш, хьайбаб продукци якхарш ужа паччахьалкхенга доккхарш.

Лакхенналл кашталь Ӏишкошъяра темпаш, СигагIа хул болх бечаа производства реконструкцин технически перевооружени яр. ЦIу тIулакха соахкарчул 25 процент дукхагIа рузяъга дIаьхьонадаьд.

Промышленносте къахьегама овсарле лакхенналл 4,8 процент шера хила езар 4.1 шера йоаччаа. Къахьегама овсарле лаккхьларах хьакхнад 95 процент продукци тIанхетар.

Чакхдоаг хIанз хьал-ха-ро лаьцна тIулаяхаш. Тоъал дукхагIа хиннад бахача наха чуйе фусамашни социально-культурни объектнаш хьалъяр.

Мехка халхъа боахам дегIабоалабеча шоай дакъа юкъехкуьйча ерригача союзни республикина.

Планна цхьана цхьайолча отрасланша, дуккхача къахьегама коллективашка керлачуьра далар ледара да, уьгахаа хIанз а качественни хувцам хинабац. «ЦIеко йоаташ да, — аьлар Краснодарски края партийни активаша хинна аьлаш - ма отташ заданеш боарамга кхоачаш латт».

Машиностроени, химически механизаттахимически промышленносто, хIама боахамера Ӏилма - техничесски прогресс белгалйоаккха отраслаш, дегIаахар тоъал хIама да ерригача промышленносте долчул. ШерӀлуп латтар этгара толаашагIа йола, хIанзара техника арахецар. Индустре керлачуьра отрасленаш — металлурги, кIорал, мехкадьта промышленноста — болх дикагIа хиннаб. Кхоачашъяр транспорта дерригача тIейпаша мохьхал дIаьха кхаьхара заданеш.

Агропромышленни комплексе дукхагIа хиннад илет, контрол, бакъдарадаккхар, гонаш, хьайбаб продукци якхарш ужа паччахьалкхенга доккхарш.

Ӏилма - техничесски прогресс ехьа хьалхарча секторе дIабоалаелла шоай дакъа юкъехкуьйча ерригача союзни республикина.

Планна цхьана цхьайолча отрасланша, дуккхача къахьегама коллективашка керлачуьра далар ледара да, уьгахаа хIанз а качественни хувцам хинабац. «ЦIеко йоаташ да, — аьлар Краснодарски края партийни активаша хинна аьлаш - ма отташ заданеш боарамга кхоачаш латт».

Машиностроени, химически механизаттахимически промышленносто, хIама боахамера Ӏилма - техничесски прогресс белгалйоаккха отраслаш, дегIаахар тоъал хIама да ерригача промышленносте долчул. ШерӀлуп латтар этгара толаашагIа йола, хIанзара техника арахецар. Индустре керлачуьра отрасленаш — металлурги, кIорал, мехкадьта промышленноста — болх дикагIа хиннаб. Кхоачашъяр транспорта дерригача тIейпаша мохьхал дIаьха кхаьхара заданеш.

Агропромышленни комплексе дукхагIа хиннад илет, контрол, бакъдарадаккхар, гонаш, хьайбаб продукци якхарш ужа паччахьалкхенга доккхарш.

Лакхенналл кашталь Ӏишкошъяра темпаш, СигагIа хул болх бечаа производства реконструкцин технически перевооружени яр. ЦIу тIулакха соахкарчул 25 процент дукхагIа рузяъга дIаьхьонадаьд.

Промышленносте къахьегама овсарле лакхенналл 4,8 шера йоаччаа. Къахьегама овсарле лаккхьларах хьакхнад 95 процент продукци тIанхетар.

Чакхдоаг хIанз хьал-ха-ро лаьцна тIулаяхаш. Тоъал дукхагIа хиннад бахача наха чуйе фусамашни социально-культурни объектнаш хьалъяр.

Мехка халхъа боахам дегIабоалабеча шоай дакъа юкъехкуьйча ерригача союзни республикина.

Планна цхьана цхьайолча отрасланша, дуккхача къахьегама коллективашка керлачуьра далар ледара да, уьгахаа хIанз а качественни хувцам хинабац. «ЦIеко йоаташ да, — аьлар Краснодарски края партийни активаша хинна аьлаш - ма отташ заданеш боарамга кхоачаш латт».

Машиностроени, химически механизаттахимически промышленносто, хIама боахамера Ӏилма - техничесски прогресс белгалйоаккха отраслаш, дегIаахар тоъал хIама да ерригача промышленносте долчул. ШерӀлуп латтар этгара толаашагIа йола, хIанзара техника арахецар. Индустре керлачуьра отрасленаш — металлурги, кIорал, мехкадьта промышленноста — болх дикагIа хиннаб. Кхоачашъяр транспорта дерригача тIейпаша мохьхал дIаьха кхаьхара заданеш.

Агропромышленни комплексе дукхагIа хиннад илет, контрол, бакъдарадаккхар, гонаш, хьайбаб продукци якхарш ужа паччахьалкхенга доккхарш.

Лакхенналл кашталь Ӏишкошъяра темпаш, СигагIа хул болх бечаа производства реконструкцин технически перевооружени яр. ЦIу тIулакха соахкарчул 25 процент дукхагIа рузяъга дIаьхьонадаьд.

(Доклад доаш а яь кепаташ).

вIашагIехьдахкхара структура тоало, керда боахама механизм хьаъ.

1986 шера 10 бетта планаш кхоачашъяраи итогаша хьалхоьх, советски наха чIоагIгIа нахъехьегари парте бокхка организаторски болх чакхбиначарг бахьан долаш, социально-экономически дегIаахар шиъ моттиге дIаотташ латтийра. Хьанна боахама ерригача отрасленаш дьяннад вай. 80-ча шерашка хьежача хьалхъо мога а бу, хьал а доаш из массане йолаш хилараш терра.

Хьанна цхьана цхьайолча отрасланша, дуккхача къахьегама коллективашка керлачуьра далар ледара да, уьгахаа хIанз а качественни хувцам хинабац. «ЦIеко йоаташ да, — аьлар Краснодарски края партийни активаша хинна аьлаш - ма отташ заданеш боарамга кхоачаш латт».

Машиностроени, химически механизаттахимически промышленносто, хIама боахамера Ӏилма - техничесски прогресс белгалйоаккха отраслаш, дегIаахар тоъал хIама да ерригача промышленносте долчул. ШерӀлуп латтар этгара толаашагIа йола, хIанзара техника арахецар. Индустре керлачуьра отрасленаш — металлурги, кIорал, мехкадьта промышленноста — болх дикагIа хиннаб. Кхоачашъяр транспорта дерригача тIейпаша мохьхал дIаьха кхаьхара заданеш.

Агропромышленни комплексе дукхагIа хиннад илет, контрол, бакъдарадаккхар, гонаш, хьайбаб продукци якхарш ужа паччахьалкхенга доккхарш.

Лакхенналл кашталь Ӏишкошъяра темпаш, СигагIа хул болх бечаа производства реконструкцин технически перевооружени яр. ЦIу тIулакха соахкарчул 25 процент дукхагIа рузяъга дIаьхьонадаьд.

(Доклад доаш а яь кепаташ).

КЪАМИЙ СОВЕТЕ

17 сахьат даьлча ДIайолаелар ССР Лакхехьарча Совета палатий заседанеий залее Къамий Совета хьалхара заседани.

ТIоараш детташ тIанIцар депутатаеш хьашшаеш новкъостий В. М. Чебриков, А. П. Бирюкова, В. П. Никонов.

А. Э. Веэсс председателлаш а деш хилар заседани.

Керда херкача депутатий полномочеша Мандатни комисси хьажарах йола доклад йир Къамий Совета Мандатни комиссе председателла С. Мирошкина. ДокладагӀа боагIаш бола согдам тIанIйар.

Палата заседане Къамий Совета цхьайолча массазарча комиссешка хувцамаш дир.

1987 шера СССР социальни экономически дегIайолаларча Паччахьалкхен планахи 1986 шера план кхоачашъяраи, 1987 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджетаи, 1985 шерара бюджет кхоачашъяраи Къамий Совета массазарча комиссей содоклад йир Къамий Совета Планово-бюджетни комиссе председателла К. С. Демирчина.

Пренешка къамаьлаш дир РСФСР Министрий Совет председателла Т. А. Табеева, Украински ССР Министрий Совета председателла, депутата А. П. Ляшко, Азербайджана ЦК Компарте хьалхарча секретаре, депутата К. М. Багирова, № 79 йолча Моюговски городской поликлиника терапевтически отделенин заведующе, депутата Л. П. Шурыгинас, СССР яйгача промышленносташа министра В. Г. Клюева, Узбекистана Компарте - Ташкентски обкома хьалхарча секретара, депутата Т. А. Алимова.

КЪАМИЙ СОВЕТЕ

17 сахьат даьлча ДIайолаелар СССР Лакхехьарча Совета палатий заседанеий залее Къамий Совета хьалхара заседани.

ТIоараш детташ тIанIцар депутатаеш хьашшаеш новкъостий В. М. Чебриков, А. П. Бирюкова, В. П. Никонов.

А. Э. Веэсс председателлаш а деш хилар заседани.

Керда херкача депутатий полномочеша Мандатни комисси хьажарах йола доклад йир Къамий Совета Мандатни комиссе председателла С. Мирошкина. ДокладагӀа боагIаш бола согдам тIанIйар.

Палата заседане Къамий Совета цхьайолча массазарча комиссешка хувцамаш дир.

1987 шера СССР социальни экономически дегIайолаларча Паччахьалкхен планахи 1986 шера план кхоачашъяраи, 1987 шера йолча СССР Паччахьалкхен бюджетаи, 1985 шерара бюджет кхоачашъяраи Къамий Совета массазарча комиссей содоклад йир Къамий Совета Планово-бюджетни комиссе председателла К. С. Демирчина.

Пренешка къамаьлаш дир РСФСР Министрий Совет председателла Т. А. Табеева, Украински ССР Министрий Совета председателла, депутата А. П. Ляшко, Азербайджана ЦК Компарте хьалхарча секретаре, депутата К. М. Багирова, № 79 йолча Моюговски городской поликлиника терапевтически отделенин заведующе, депутата Л. П. Шурыгинас, СССР яйгача промышленносташа министра В. Г. Клюева, Узбекистана Компарте - Ташкентски обкома хьалхарча секретара, депутата Т. А. Алимова.

СОЮЗА СОВЕТЕ

15 сахьат даьлча ДIайолаелар СССР Лакхехьарча Совета палатий заседанеий залее Союза Совета шоллагIа заседани.

ТIоараш а детташ тIанIцар депутатаеш хьашшаеш новкъостий М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громыко, Л. Н. Зайков, Д. А. Кунаев, Е. К. Лигачев, Н. И. Рыжков, В. В. Щербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Г. Н. Киселев, Ю. Ф. Соловьев, Н. В. Талызин, В. А. Медведев, Г. П. Разумовский.

Союза Совета председателла Л. Н. Толкунова председателаш а деш заседани хилар.

Пренешка къамаьлаш дир «В. И. Ленина цIерагIера Мински тракторни завода» производственни объединенин генеральни директора, депутата А. И. Большакова, Латвийски ССР-а Вентспилсски переработочни нефтебаза электронно - вычислительни машинашта эксплуатаци ярабулча инженера, депутата О. И. Пишкина, Еревански паччахьалкхен университета ректора, депутата С. А. Аванесяна, Башкири АССР «Уфанефтехим» хIама колхоза председателла, депутата М. М. Галиева, Туркменистана Компарте Красноводски обкома хьалхарча секретара, депутата Е. Т. Митрина, «Таджикнихиметрой» яхача треста № 33 йолча управленеца монтажний бригадира, депутата С. Рахмонова, Ханты - Мансийски автономни округа районни больницца керттерча лора заместителла, депутата Л. Д. Особкинникове, Эстонски республикански профсоюзни совета председателла, депутата М. А. Педака, Мордовски АССР Зубово - Полянски района «Красное знамя» яхача колхоза керттерча агронома, депутата Ф. П. Лябушева.

СОЮЗА СОВЕТЕ

15 сахьат даьлча ДIайолаелар СССР Лакхехьарча Совета палатий заседанеий залее Союза Совета шоллагIа заседани.

ТIоараш а детташ тIанIцар депутатаеш хьашшаеш новкъостий М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, А. А. Громыко, Л. Н. Зайков, Д. А. Кунаев, Е. К. Лигачев, Н. И. Рыжков, В. В. Щербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, Н. Н. Слюньков, Ю. Ф. Соловьев, Н. В. Талызин, В. А. Медведев, Г. П. Разумовский.

Союза Совета председателла Л. Н. Толкунова председателаш а деш заседани хилар.

Пренешка къамаьлаш дир «В. И. Ленина цIерагIера Мински тракторни завода» производственни объединенин генеральни директора, депутата А. И. Большакова, Латвийски ССР

1987 ШЕРА СССР ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЦИАЛЬНИЙ ДЕГІАЙОАЛАЯРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ПЛАНАХИ 1986 ШЕРА ПЛАН КХОАЧА ШЪЯРА ЛЕЛАМАХИ

(Интседолар. Доазалур 1-ча оагІо тІа).

мически дегІаахара луш бола социальни лостам чІоагІбаРа тІалеста йола КПІСС XXVII съезда установкаш кхоачаш а ец, 1987 шера оттаьяьа плана тІа биззача боараме вІашагІьеллай халкъа эпш товарашхьарни уж мала лаьхарни, бакъа наха маьхах гІулакхаш дара система дегІайоалар, социально-культурни сфера материальни база чІоагІьяр, экономически механизма мел сихв боаккхарбо- мел тІагІерта хозрасчет лохеха — цехашна, бригадашна, производствен — йолалуръяьа хьежа.

Йольста бонкъа лоарХІам болаш да перестройка чеа хана кадраш экономически ниЙсса уйла еш хилар, экономине а общества эхьара а хуьлуш дерта оьзанарах денз дола хувшмаш хІара болх-лочо йоагІрта кхетадар, балха керда стиль методаш кхеташ дегІаьхьулнира вІашТехьа даккхар.

Дакъа доклачІка 1987 шера плана общеэкономически характеристика еш, цунна тІалеста я белгалдаккхар 1987 шера дола кертера хьокхамаш ергІнача пІлятеха заданешта ниЙсса дегІаьа хилар цун экономически механизма ергІнача пІлятеха заданешта ниЙсса дегІаьа хилар цун экономически механизма мел сихв боаккхарбо- мел тІагІерта хозрасчет лохеха — цехашна, бригадашна, производствен — йолалуръяьа хьежа.

Йольста бонкъа лоарХІам болаш да перестройка чеа хана кадраш экономически ниЙсса уйла еш хилар, экономине а общества эхьара а хуьлуш дерта оьзанарах денз дола хувшмаш хІара болх-лочо йоагІрта кхетадар, балха керда стиль методаш кхеташ дегІаьхьулнира вІашТехьа даккхар.

Дакъа доклачІка 1987 шера плана общеэкономически характеристика еш, цунна тІалеста я белгалдаккхар 1987 шера дола кертера хьокхамаш

«НОХЧ-ГІАЛІГІАЙ АССР ЗАСЛУЖЕННИ КОМСАШ КХЕЕР» ЯХА СИЙЛЕН ЦИ ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛІГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

У К А З

Комсаш кхеева дакъое доккхий ГІулакхдан карагІдулларахи дуккхача шерашка хьаьналла кхъсьеларахи «Нохч-ГІалІгІай АССР заслуженни комсаш кхеер» яха сийлен ши лойла:

Макеменко Евгения Дмитриевнана — Шелковскеи районе «Путь к коммунизму» яхача колхоза комсаш кхеечоа.

Даниличанна Сайдат Мусаровнана — Гудермесски районе «Новогрозненский» яхача винсовхоза комсаш кхеева бригадна бригадирга.

Уразова Валентина Григорьевнана — Наурски районе «Победа» яхача винсовхоза комсаш кхеева бригада бригадирга.

Нохч-ГІалІгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалІгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

г. Грозный,
1986 шера 14 ноябрь.

«НОХЧ-ГІАЛІГІАЙ АССР ЗАСЛУЖЕННИ ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕР» ЯХА СИЙЛЕН ЦИ ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛІГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

У К А З

Хьайбаш леладеча дакъое доккхий ГІулакхдан карагІдулларахи дуккхача шерашка хьаьналла кхъсьеларахи «Нохч-ГІалІгІай АССР заслуженни хьайбаш леладер» яха сийлен ши лойла:

Чекмарев Егор Федорович — Сунженски районе XIX партсъезда цІеперГІа колхоза скотника.

Сергеева Мария Ивановнана — Шелковски районе «Коминтерн» яхача колхоза доярхана.

Шагирнева Яманана — Грозненски районе «Куларинский» яхача совхоза доярхана.

Магомадова Зарбат Магомедовнана—Грозненски районе люперна ГІи доянхача «Гиналовское» яхача Нохч-ГІалІгІай производственни объединене керттерча предприяте доярхана.

Исраилова Каметана — Шалински районе «Южный» яхача совхоза доярхана.

Нохч-ГІалІгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалІгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

г. Грозный,
1986 шера 14 ноябрь.

«НОХЧ-ГІАЛІГІАЙ АССР ЮРТА БОАХАМА ЗАСЛУЖЕННИ МЕХАНИЗАТОР» ЯХА СИЙЛЕН ЦИ ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГІАЛІГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

У К А З

Юрта боахама механизаде дакъое доккхий ГІулакхдан карагІдулларахи дуккхача шерашка хьаьналла кхъсьеларахи «Нохч-ГІалІгІай АССР юрта боахама заслуженни механизатор» яха сийлен ши лойла:

Васин Виктор Филиппович — Наурски районе «Россия» яхача колхоза трактористе.

Исиев Зелимхан Асмадиновича — Веденски районе В. И. Ленина цІеперГІа колхоза трактористе.

Гапярхоев Берда Мухьмада — Сунженски районе С. Орджоникидзе цІеперГІа колхоза механизатора.

Ваделов Вийсолта Салмана — Малгобекски районе «Алханчуртский» яхача винсовхоза трактористе.

Уримагов Борис Федорович — Малгобекски районе «Луч» яхача винсовхоза трактористе.

Шишино Михаил Евлокимовича — Грозненски районе «Терек» яхача цІеперГІа колхоза трактористе.

Целовальников Иван Петровича — Грозненски районе «Чи-Мая цІеперГІа колхоза доярхара культурган хьалхарчу хкеел волха звеньевойна.

Идрисов Ахмуда — Урус-Мартановски районе «Горец» яхача совхоза трактористе.

Нохч-ГІалІгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна председатель Х. БОКОВ.

Нохч-ГІалІгІай АССР Лакхехьарча Совета Президиумна секретарь С. КОЖУХОВСКИЙ.

г. Грозный,
1986 шера 14 ноябрь.

МАЙРАГІА ХИЛА, МЕХКА ДА!

ПАРТИЙНИ ВАХАР: ПУБЛИЦИСТА ЗАМЕТКАШ

МОЛЛАГІА а ЦІа лоІа-тадер да ва. Дувцар ахархочун коинах-картах, боллхой поселнах е бІарчча-та мехкан дале а. Вай тахан мел дола дикадар хьадьадбо. кьонша болча дьаша, — цар хьаькъалол хьинарой. Оланца ма хилара, цар боьнга боьлча общественна хьалхашкарча бехкгонкамо. Ловча, ГІарьлъ хийла цхьаннахь духха дьа-царша, цхьаъ тІехьаьа ІІа йоъалъ кегІаьн порядок а йоташ, ше тІаубзаш болча карьерага ккача, ГІийрга хила-ва моллагІа цаІ. Боьъонца воля да чІоагІга лаьтта гражданина позицешка: къмаьл ловца долаш, тешаме. цкъаза хоаставара белгал-ца вешш, цхьаъ кхоо хенна оттабаьча хьакимаша дьяча халахетарий муаш доахкаш вола да. Цхьаъхьа лаьтта а Іийна-ваш — хІама хьакъал хиннаЬ! Бакъдар чІоагІ а деш: са чІоагІа дола наха дукхагІа мелхо. прогресго гІа тешамерІа боах.

Хьаьнга, вай юкъара цІи керддадоаккхача хана дукха хьо-ша боьъонца бола дьай — уж эпицга цІаьххьа лакхденнад. Вай здани коммерчески тоаелга а доацап, из эргаьяьнха тоае йолаЬЬ: эргаДоаккхаш да производствена йолу дола, цкъа цкъа колденнан вай боьъонаш, кІоарлу демократи. Дагадеха хувпамаш дулургпад да хилара уйла деГІаена йолуш нахаге нагча.

Хьаьнга хІаваре мишта хьалхулийтарьи, чІоагІ а ергьяьнга уйла? Фуд новкъаъар из творчески уйла шерга дІайоаккхаргІ? Цу тайпара долга хаттараш кІезига оттадьадап общественна хьалхашка хано. Эргалонаш цІенкхаштта елга — ю да царна дика доаг-гІаш духьхьала жоп лулга.

МА ДУККХА да-кх саг вакар долча хьаьлга тайшна! Вай уйла ю ша массаса а, редяпце дьаьхача нах-хатташка хьожаш е командировжашка йолаш.

Дагадеха сона Владимирски областе хьунагІа гаьна къаЬЬалахна уллача «Пролетарий» яхача госплемзаводе вала да, е хинна Ленинан-Вьаьхий боахам ба из, хьохнамаш кхьдола боахамаш хьогардодаш а, лаьтта деларга культурга хьоькъаче-ша дьаш, тІехьа ю дацар хІаьта со цецвахкхар — кІезига мичай бІаргайина этало-наш! Дега йІовхал елар наха-на хьакъало йолаш, цІеххьа беча балхо, производственни гІулакхаш дас санна вашТехьдоахаш хиларо. Сторон вале а дьоахъар йІе-са ихухьар вале а е керттера спецнаЬот вале а — хІа. равар колдинтера хьакъастам хубсоцпаш хьакълачу-ЙЬаш еш ва. ХІараве бІаргина-ла-а цаІ ергалаьккха тоалу, вехьа довргдолча кепиг ДІа-на дохийташ. Кхьметтел сел-хилара шиколера дешаЬхой е кхийнарий хьисане уйла е болалу «Пролетарь». Уноаза доллача хІамана доал деш да колденгкни хетар — ерригдашнара, фермашкара, куп. галдеча звенонга советаш. Цар мах бу цхьанненна карагІдьаьнарчу, доал ца дара йоаГІа ихел а ю.

Хьаьта из порядок чІоагІъенна, «Пролетарь» директорала Алексей Степанович Дудров аттача. Госплемзавода партюмоаца цхьана цхьа шу а пи шу а доадаь Іанзар из наьха дегашка тхьайса уй-да да хилара уйла хьасома-яккхара.

— ДІайоаржаяьлй демократи? — эгІазбахх Іоттараш йера цунна доаллокопаш-на галхоша. — ЦІерца довзаш ва хьо.

— Демократи йоацап хила-ча диза шискаш хуз вайх,-аьхаш бевашш юкъара

ЛОРА НИКЪ

Цох лаьрхIа хьехархо хургьа, салар школа директорша хIетта кхувшIоагIа йоI, 10-чу классера дешархо Абдиева Сона, дийша йьлча, чу а ца йодаш шионеркотта юкъе бIаргIайча. Тайп - тайпара крукноашн . вIашагIьлехнаш, царца сакъердаме лоьзаран деш, царна юкъера таланташ гучаййехкаш. хулар из. Сона чуяха езача ханна, хIанал хьалха хьа а даьхке, хьаотар бераш. Цар кхетадаьар, из а шоаш санна дешархо йолга.

— Тха «хьехархо» Сона Ахмедовна мичай — яьш, из лехаш хулар, лаьттах портфелаш Iотехха бирган.

ДагадоагIа: духхьал цо бахча балхах динка айденнадар Наьсар-Кертерча юкъера школа пионерски организацие сий, райене а юхьар из.

Лаьрхар хилар, дегIар ма-ра олл. Философски юкъара хьаьнгал да цу дешашца. Хиланаар Сонах хьехархо. 10 класс яьнкхачул тIехьаГIа пIаьхха дукхача профессеш наьхъаш - тахиллаш дийнар цун хьалхашна: хьехархо хьай дего хьоабаллер... Цу тIа моллагIча институте экзаменаш пIаялара тиеп йоацш тешаме эзанеш а яр: тIехIинка дешаш чакхтьяьккхар цо из пIолга.

Саго профессеи лохаш а, профессе сар лохаш а мотт-тигаш дукха ниЙслу. Сона, цIаьхха а, йIалла цун дага а доацаш, профессес лехар.

Иштта 25 шу хьалха хул цох т. Ордженикидзеран медицинститута студентка. Хала ха яр из. Лораш, медучреждеиеш тоъадар Наьсарен районе. Ерригача районе, хIанз тишьеина къаьнарча Крепостера цхьа больница мара яцар. Арахьара хьатIабахкха-ча лорий а Iаяха дукха ухха-за баха а болх бе а безам хургбоашт мотт-тигаш дацар.

Шиоле санна дика дешаш, института студенчески юкъар-ча вахаре хьинаре дакъа лоацаш чакхъьлар Сона цн-га а. ТIакхха цIа а ена, эгара хьалхарча, ше мо дийша бахьнача лорашца цхьана кIай халат тIадийхар. Цу хана дена дег тIарча безамца мъхььсгаш, наьха унахIенал лораш, шиЙ профессех йола практически а теоретически а знанеш кергда йоахаш ха а йоагIа.

— Фу дергдар Iа хьайх хьехархо хиннаяларе? — аьнна хьайтча оал цо:

— Цхьа-ши шу доаллаше а, хIаьха дорий профессес шийтаяьш дIаоза мегар со. ХIана аьлча, кхыбола иккъ сона хорика а лургбагар...

Йоккха опыт йола терапевт, дина дар аьнна цIи дIаяхай Сонай, лорашца юкъе а ерригача районе а. Наьхъ тIа из дIа-хьа йоаш отравлени хиннаяр Сочера йоагIача пассажирнана В. Кисиленана. Наьхъа йоаш, юхамо хьоваи хIитта эпа молодой доацаш аралаш Сона. По еннача молхаша дикна гIо дир унахочоа. ЧIоагIа баркал аьлар Наьсаерча ло-ра вай оттаяш. Цох ма-ра, цхьа-ша дIа-хьа болхача наха.

Ше боахкха гIа, ше деш дола дарба, ше яхача мотти-га, шиЙ къаман, иштта шиЙ профессе сий дарглолча тайпара тоъаргIасбаш хьа-йоагIа Сона. Дика мел долчун камаьрша саг я из.

Общественни вахар т из цун шоллагIа йола професси я. Духха да цу навьхьах лаьца душа. ЙIалла а цхьа ма-сал дийнача тоъаргда аьина хет сона.

Цхьа-ши шу хьалха. Назпане йоккха больничин комплекс хьалъю ха яр из. Цига а, хIинца кхоа районга медучреждеишка а болх бе массови медпрофессеш йола болхлой тоъаргболаш бацар, къаьстта ихалнах.

— Шо долча духхьа механарий ма бий, — аьлар Сонас юкъера школа директорага.

— Факультативни медкурсаш сан хьаелаяьс, цамогаш болча наха Iунал де Iомзбергбар из ун. Тоъаш вай районе цу тайпара бола наьх.

Из предложени хьалладьар школа директшес, районос, райисполкомас. Балхара муькъа йолча хана царна хьежаш справочка шийга больница уж дIакхчIаш, шин шеран бIаь совгIа йоI Iомайир цо унахоита Iунал де. Хьанз шиай удостоверенеи а. Доаш, цу больничин комплексе а района кхыча медучреждеишка а хьаъьсаш ба дика говзал йола Сочера медсестран, IIIагIа цамогаш хиначча а ду цар квалифицированни лорий Iунал.

Иштта лор я Абдиева Ахьмада Сона. Духхьа да пуна тийина совгIаташ, цунна тIехьа оалаш дола наьха барклалаш. Ший тIехьалс йоацаш дисаи из. Даьхенна а хоалу иштта хьахинна саг-га сий. Сонай дар а дисадап теркал ца деш. Духхьа ха йоаШаан деннача правительства лаьккача совгIаташ Халийай ДоттагIеи орденша — белгалбаьккхаи цун наьмаьрша къаьстага сийрда ниЙъ.

Дlахо бахьа беза ниКъ а дахьъала хилба цуи!

М. ЗАНГИЕВ,
тха соб. корр.

СУРТА ТIА: ше хьийхача мехнарех цхьаннегара эзанеи эцан я Сона (йоацаш ягIар).

Эскаре гIулакх деш ба вай мехкахоЙ

ДАЬ А НАЬНА А СИЙ ДОАККХАШ

Шиа иIаьнки йоIи да Дзейтовгlар хьусена Хьазибайкареи Берсанкыйй Розайи, ВокихгIЬола воI Асланбик Советски Эскара гIулакх де тIаннйха Дахьенна хьалхашна шиЙ деихар кхоачашцеп ва. Хlалта Аза Нохч - ГIалгIай наччахьлакхен университета историе факультета шоллагIча курса студентка я. ЗIамагIЬола Адам николе деша вагIа.

Задай омалаш йоахкаш, кхьалсагама тIера болаш, патриотически а интернационални а дог-уйла цIена йолаш шоай деазл хсеба каргIдоал ХIаьнкыйкаи Розайи, Цунна дола кхаьта масал да дукха ха йоацаш Асланбика гIулакх деча Советски Эскара тIемз даьхьа командирен политически даьхьана волча цун заместитечен цун да Дзейтов Хьажбийбар баяха волча Нохч-ГIалгIай кинонни издательства партийни организацие цIераГIа дайта баркал оалаш дола письмо. Цу тIа аьннад: «ТIема даьхьа командование, партийни комсомольски организацеша хоам бу, шун болхлочун Х. Х. Дзейтова воIо Асланбика. Даьхенна гIулакх деш йоаннхача хана дисциплинна дика йолаш, сахчетам лаха болаш болу бIухо ше хилар хьахьенкад. Советски Эскаро пийна тIаIилла бIухочу декхар, уйла тIаIйохийташ, дисза кхоачашду цо. ТIехдика IомаяЙ тIема гонаа. из даим шьаръеш, кIоарыеш хьвоагIа. ХIаьта бIухочун вахаре ниЙслу халоташ а, бIу ца къожабеш лов. ТIемеи политически кийчен отличник яьш цIи лелае бокъо яьккхай Дзейтов Асланбина. Из на лаккехьарча класса специалист.

ШиЙ бIухочун деихарап тIехдика кхоачашдарал совгIа, Асланбика хьинаре даккъа ловш тIема даьхьа общественни вахаре а. ШиЙ бетальона сий доаккхаш цо дуккхаза даьча лаьцад спортивни яхьашка.

Иштта шийгара масал гойташ тIема гIулакх кхоачашдарах, тIема даьхьа командование белгалбаьхаь из совгIаташ телариа, хоастабарца, цIавахаза отпускаш телларца.

ТIема даьхьа командование дег тIара баркал оал Х. Х. Дзейтовна, шиЙ воI Асланбик дика хъевзрах».

С. АРСАМДКОВ.

СУРТА ТIА: сержант А. Дзейтов.

Белам а белхам а

КIОБАЬРАША ДАЬР...

Сунженски района Нестеровская яхача станице духьхашка ниЙслуш яшар Ахман-Калера Аглиева Байна. Шун неша Т. Кокурхоева яхар цига. ЧIоагIа безаме тIаийдар цIеннаяс кхьча юртара ена хъашца, дахар-дечар хьаттар, дунен къаьмал дийдар, иIьадъча метта ожа-еш ши бийся яккхийтар. Кхоалаг1ча дукхача профессеи наьхъашна - тахиллаш дийнар цун хьалхашна: хулар из. Сона чуяха езача ханна, хIанал хьалха хьа а даьхке, хьаотар бераш. Цар кхетадаьар, из а шоаш санна дешархо йолга.

— Тха «хьехархо» Сона Ахмедовна мичай — яьш, из лехаш хулар, лаьттах портфелаш Iотехха бирган.

Дагадоагlа: духхьал цо бахча балхах динка айденнадар Наьсар-Кертерча юкъера школа пионерски организацие сий, райене а юхьар из.

Лаьрхар хилар, дегIар ма-ра олл. Философски юкъара хьаьнгал да цу дешашца. Хиланаар Сонах хьехархо. 10 класс яьнкхачул тIехьаГIа пIаьхха дукхача профессеш наьхъаш - тахиллаш дийнар цун хьалхашна: хьехархо хьай дего хьоабаллер... Цу тIа моллагIча институте экзаменаш пIаялара тиеп йоацаш тешаме эзанеш а яр: тIехIинка дешаш чакхтьяьккхар цо из пIолга.

Саго профессеи лохаш а, профессе сар лохаш а мотт-тигаш дукха ниЙслу. Сона, цIаьхха а, йIалла цун дага а доацаш, профессес лехар.

Иштта 25 шу хьалха хул цох т. Ордженикидзеран медицинститута студентка. Хала ха яр из. Лораш, медучреждеишка а хьаъьсаш ба ше-маш ца йоацаш Наьсарен районе. Ерригача районе, хIанз тишьеина къаьнарча Крепостера цхьа больница мара яцар. Арахьара хьатIабахкха-ча лорий а Iаяха дукха ухха-за баха а болх бе а безам хургбоашт мотт-тигаш дацар.

Шиоле санна дика дешаш, института студенчески юкъар-ча вахаре хьинаре дакъа лоацаш чакхъьлар Сона цн-га а. ТIакхха цIа а ена, эгара хьалхарча, ше мо дийша бахьнача лорашца цхьана кIай халат тIадийхар. Цу хана дена дег тIарча безамца мъхььсгаш, наьха унахIенал лораш, шиЙ профессех йола практически а теоретически а знанеш кергда йоахаш ха а йоагIа.

— Фу дергдар Iа хьайх хьехархо хиннаяларе? — аьнна хьайтча оал цо:

— Цхьа-ши шу доаллаше а, хIаьха дорий профессес шийтаяьш дIаоза мегар со. ХIана аьлча, кхыбола иккъ сона хорика а лургбагар...

Йоккха опыт йола терапевт, дина дар аьнна цIи дIаяхай Сонай, лорашца юкъе а ерригача районе а. Наьхъ тIа из дIа-хьа йоаш отравлени хиннаяр Сочера йоагIача пассажирнана В. Кисиленана. Наьхъа йоаш, юхамо хьоваи хIитта эпа молодой доацаш аралаш Сона. По еннача молхаша дикна гIо дир унахочоа. ЧIоагIа баркал аьлар Наьсаерча ло-ра вай оттаяш. Цох ма-ра, цхьа-ша дIа-хьа болхача наха.

Ше боахкха гIа, ше деш дола дарба, ше яхача мотти-га, шиЙ къаман, иштта шиЙ профессе сий дарглолча тайпара тоъаргIасбаш хьа-йоагIа Сона. Дика мел долчун камаьрша саг я из.

Общественни вахар т из цун шоллагIа йола професси я. Духха да цу навьхьах лаьца душа. ЙIалла а цхьа ма-сал дийнача тоъаргда аьина хет сона.

Цхьа-ши шу хьалха. Назпане йоккха больничин комплекс хьалъю ха яр из. Цига а, хIинца кхоа районга медучреждеишка а болх бе массови медпрофессеш йола болхлой тоъаргболаш бацар, къаьстта ихалнах.

— Шо долча духхьа механарий ма бий, — аьлар Сонас юкъера школа директорага.

— Факультативни медкурсаш сан хьаелаяьс, цамогаш болча наха Iунал де Iомзбергбар из ун. Тоъаш вай районе цу тайпара бола наьх.

Из предложени хьалладьар школа директшес, районос, райисполкомас. Балхара муькъа йолча хана царна хьежаш справочка шийга больница уж дIакхчIаш, шин шеран бIаь совгIа йоI Iомайир цо унахоита Iунал де. Хьанз шиай удостоверенеи а. Доаш, цу больничин комплекс а района кхыча медучреждеишка а хьаъьсаш ба дика говзал йола болхаш бацар, къаьстта ихалнах.

— Шо долча духхьа механарий ма бий, — аьлар Сонас юкъера школа директорага.

— Факультативни медкурсаш сан хьаелаяьс, цамогаш болча наха Iунал де Iомзбергбар из ун. Тоъаш вай районе цу тайпара бола наьх.

Из предложени хьалладьар школа директшес, районос, райисполкомас. Балхара муькъа йолча хана царна хьежаш справочка шийга больница уж дIакхчIаш, шин шеран бIаь совгIа йоI Iомайир цо унахоита Iунал де. Хьанз шиай удостоверенеи а. Доаш, цу больничин комплекс а района кхыча медучреждеишка а хьаъьсаш ба дика говзал йола болхаш бацар, къаьстта ихалнах.

Из предложени хьалладьар школа директшес, районос, райисполкомас. Балхара муькъа йолча хана царна хьежаш справочка шийга больница уж дIакхчIаш, шин шеран бIаь совгIа йоI Iомайир цо унахоита Iунал де. Хьанз шиай удостоверенеи а. Доаш, цу больничин комплекс а района кхыча медучреждеишка а хьаъьсаш ба дика говзал йола болхаш бацар, къаьстта ихалнах.

— Шо долча духхьа механарий ма бий, — аьлар Сонас юкъера школа директорага.

— Факультативни медкурсаш сан хьаелаяьс, цамогаш болча наха Iунал де Iомзбергбар из ун. Тоъаш вай районе цу тайпара бола наьх